

EEP 2017-2020 Werkwijze en Toetsing in het MJA3-convenant

Versie 20 januari 2016

INLEIDING

Leeswijzer

De MJA3-convenanttekst behandelt in de paragraaf 3.1 (artikelen 3.1 t/m 3.5) het energie-efficiëntieplan (EEP). Deze artikelen zijn in het EEP-protocol nader uitgewerkt. Dit protocol is vooral procedureel van aard. De 'EEP 2017-2020 Werkwijze en Toetsing MJA3-convenant' (MJA3 Werkwijze EEP) bevat een nadere inhoudelijke detaillering van de convenanttekst en het protocol voor de periode 2017-2020.

De MJA3 Werkwijze EEP is bedoeld voor alle partijen die betrokken zijn bij het opstellen van een EEP van convenant-bedrijven. Ook de brancheorganisaties spelen een belangrijke rol in de verstrekking van aangrijpingspunten voor door bedrijven mogelijk te plannen maatregelen. Voor niet-ETS inrichtingen is het EEP ook van belang voor het bevoegde gezag voor de Wet Milieubeheer (bevoegde gezag), dat uiteindelijk beslist of zij het EEP als een volwaardige invulling van de eisen op het gebied van energie uit de Wet Milieubeheer zien.

Deze Werkwijze bevat kader-stellende onderwerpen (A t/m N), die van belang zijn om door te nemen alvorens het EEP op te stellen. In de Handreiking EEP MJA3 en MEE wordt een toelichting op het EEP-format en het voldoen hieraan gegeven. De Handreiking is dus ook van toepassing voor MEE-deelnemers. Er bestaat een aparte een MEE Werkwijze EEP en Toetsing.

Uitgangspunt voor het format en de Werkwijze vormt de convenanttekst. Het op basis daarvan ontwikkelde EEP-format is leidend. De Werkwijze en Handreiking dienen ter verduidelijking en aanvulling op het EEP-format.

Hoofdlijn van het EEP

Kern EEP: geplande maatregelen

Kern van het EEP vormt de lijst met de voor de periode 2017-2020 geplande energiebesparende maatregelen. Deze maatregelen zijn gebaseerd op de besparingsmogelijkheden binnen het bedrijf. Om te ondersteunen bij het inventariseren van het besparingspotentieel worden verschillende bronnen aangereikt (zie hiervoor handreiking deel 2). De besparingsopties worden voorafgegaan door inzicht in het energieverbruik van de energiefuncties van de inrichting in combinatie met de gebruikte energiedragers zijnde de 'energiebalans in matrixvorm'.

Mate van actualisatie: update energiebalans of geheel nieuwe energiebalans

Het EEP wordt door de meeste bedrijven geactualiseerd. Als de structuur van de energiehuishouding van het bedrijf niet substantieel veranderd is¹, kiest het bedrijf voor een actualisatie van de cijfers uit het EEP 2013-2016 met de energiecijfers uit het voor dit EEP geldende basisjaar², altijd gepresenteerd in een 'energiebalans in matrixvorm'. Hebben zich sinds het EEP 2013-2016 wel substantiële wijzigingen in die structuur of de productmix voorgedaan, dan is in hoofdstuk 4 van het EEP format een actualisatie aan de orde in de vorm van een geheel

1 Actualiseer de energiebalans in matrixvorm aan de hand van de energiecijfers in het basisjaar. Is de structuur van de energiehuishouding van het bedrijf (de onderlinge verhouding tussen energiedragers (vooral elektriciteit en gas) en energiefuncties (bijv. utiliteiten, processtappen, productielijnen) substantieel gewijzigd sinds het vorige EEP? Doorloop de energieverbruiksanalyse dan opnieuw en baseer daarop de procesbeschrijving en de energiebalans in matrixvorm. Structurele wijzigingen van substantiële aard (20%-25% of meer) kunnen zich voordoen bij een andere productiewijze en/of een andere productmix.

2 Het basisjaar is in principe 2014 of 2015 voor bedrijven die het EEP na de monitoringronde in 2016 invullen. Het basisjaar kan in uitzonderlijke gevallen afwijken.

nieuwe 'energiebalans in matrixvorm' op basis van de energiecijfers van het basisjaar. Een uitgebreide beschrijving van de mate van actualisatie (update of geheel nieuwe energiebalans) treft u aan in de Handreiking.

Hulpmiddelen bij opstellen EEP

RVO.nl stuurt tijdens traject van totstandkoming op een kwalitatief hoogwaardig EEP. Met het oog daarop stelt RVO.nl het bedrijf een aantal hulpmiddelen ter beschikking om het EEP effectief en efficiënt te kunnen opstellen. Deze worden via een doorklikbare PDF per hoofdstuk van het EEP format inzichtelijk gemaakt.

EEP zo veel mogelijk digitaal

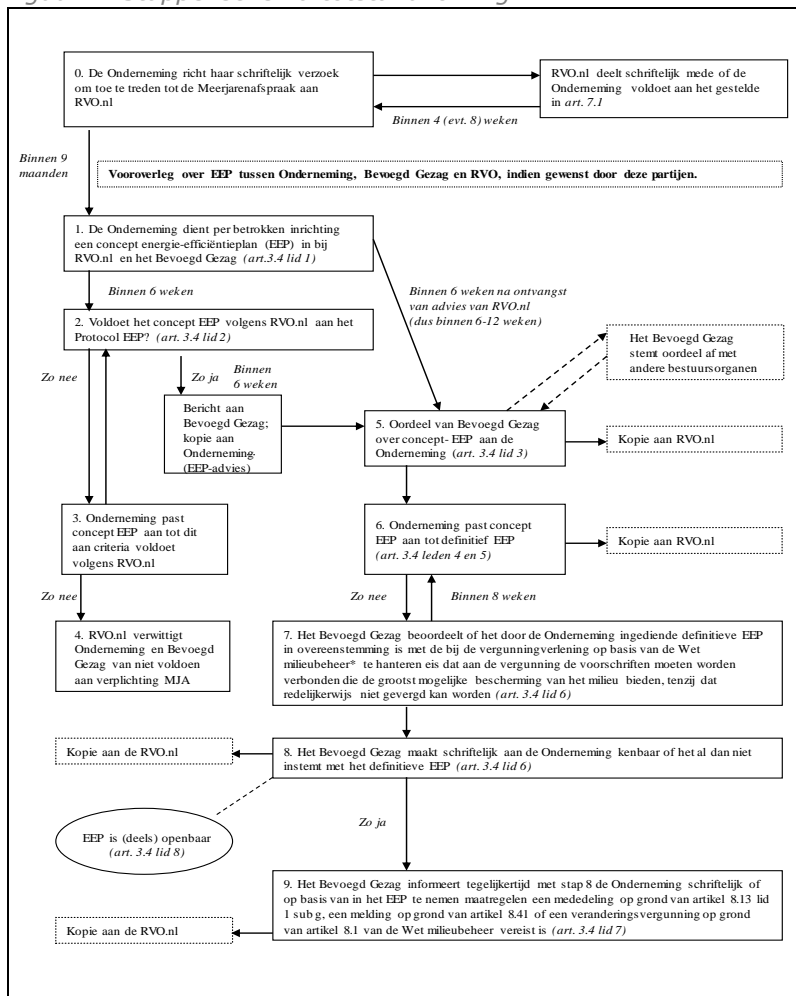
Omdat de geplande maatregelen de kern van het EEP vormen, is een EEP-module in het e-MJV ontwikkeld. In deze module kunnen ook veel andere aspecten van het EEP worden ingevuld. Enkele onderdelen dienen wel nog als bijlage in de module te worden bijgesloten.

Indiening, toetsing en beoordeling EEP

In het EEP-protocol is een stappenschema opgenomen, met alle processtappen die het bedrijf, RVO.nl en het bevoegde gezag doorlopen om het EEP op te stellen, daarover te adviseren en te beoordelen. Dit schema wordt weergegeven in figuur 1.

Stappenschema totstandkoming EEP (als opgenomen in EEP-protocol)

Figuur 1. Stappenschema totstandkoming EEP

VOORDAT U MET HET EEP AAN DE SLAG GAAT

A. Doel

Doel van dit traject is het opstellen van een kwalitatief hoogwaardig Energie Efficiëntie Plan (Plan). Daarmee wordt een EEP bedoeld dat toegevoegde waarde biedt voor alle convenantpartijen:

- **Bedrijf:** het EEP biedt inzicht in de energetische situatie van het bedrijf en maakt daarmee een weloverwogen keuze voor besparingsopties mogelijk. Het EEP kan binnen het bedrijf gebruikt worden als instrument voor planning van verbeteropties en reservering van het daartoe benodigde budget. Voor externe stakeholders kan het EEP dienst doen als instrument voor positionering van het bedrijf in het bredere duurzaamheids- en strategische beleid. Met het maken van het EEP voldoet het bedrijf aan een van de convenantverplichtingen;
- **Bevoegde gezag (bij niet ETS-inrichtingen):** het EEP is de invulling van het energie-aspect in het kader van het Activiteitenbesluit of de milieuvergunning.
- **Convenant:** aan de hand van de EEP's ontstaat inzicht in de bereikbaarheid van het convenant-doel, zijnde langjarig gemiddeld 2% energie-efficiëntieverbetering per jaar.

B. Beleid

Van belang is dat het EEP 2017-2020 in het juiste beleidskader geplaatst wordt. Meer in het bijzonder zijn daarbij de volgende aspecten van belang:

- **Nationaal Energieakkoord :** In dit akkoord is afgesproken dat 'aan de MJA3- en MEE-systematiek niets verandert'. Dit betekent dat overige afspraken uit het Nationaal Energieakkoord, zoals 'erkende maatregelenlijsten-systematiek' en 'intensivering handhaving', niet van toepassing zijn op MJA- of MEE-deelnemers.
- **Positie MJA3 ten aanzien van Wet Milieubeheer/Besluit Omgevingsrecht (Wm) (zie [hier](#)).**
- **Energie-Efficiëntie Directive (EED):** vóór 5 december 2015 zijn niet-MKB bedrijven³ verplicht om aan de energie-audit uit artikel 8 van deze Europese richtlijn te voldoen. Met het deelnemen aan het MJA3- of MEE-convenant, en voldoende aan de eisen daarvan, voldoet een bedrijf aan invulling van deze plicht.
- **Vanaf de start van de convenanten spelen ketenmaatregelen een belangrijke rol.** Voor het EEP 2017- 2020 blijft het kwalitatief en kwantitatief in beeld brengen van de keten en op basis daarvan identificeren en selecteren van ketenmaatregelen belangrijk.
- **Kern van het EEP vormen de energiebesparende maatregelen die het bedrijf voornemens is te treffen in de periode 2017 – 2020.** Ook de voorbereiding van maatregelen die in een volgende planperiode worden genomen kunnen in het EEP worden opgevoerd.
- **Het is van wezenlijk belang dat de convenanten voor niet-ETS-inrichtingen een transparante aansluiting op de Wm behouden.** Dit komt ten goede aan het draagvlak van de convenanten bij vergunningverlenende en handhavende provincies en gemeenten.

C. Actualisatie, geen vernieuwing

Deze EEP-ronde volgt op twee eerdere rondes. In de rondes van 2009-2012 en 2013-2016 is veel tijd besteed aan de basis voor een goed EEP. Het nieuwe EEP kan dus, mits er geen substantiële wijzigingen in het energiehuishouding hebben plaatsgevonden, grotendeels gebaseerd worden op het vorige EEP. Een uitgebreide toelichting op de mate van actualisatie staat in hoofdstuk 6 van de Handreiking.

³ Heeft u een onderneming met meer dan 250 werknemers? Of heeft de onderneming een jaaromzet van € 50 miljoen of meer en een jaarlijkse balanstotaal van meer dan € 43 miljoen? Dan is de energie-audit op u van toepassing. Bepaal door middel van het stappenplan op www.rvo.nl/eed, onder welke groep uw onderneming valt. Het stappenplan vindt u in het document genaamd 'Veelgestelde vragen en antwoorden bij de auditverplichting van de EED', in de downloadsectie onderaan deze webpagina.

D. Betrokken partijen

Bedrijf

Het bedrijf is eindverantwoordelijk voor een kwalitatief hoogwaardig EEP en dient dit tijdig in. Het bedrijf kan zich laten ondersteunen door een adviseur. Het bedrijf zelf maakt de afweging van mogelijke verbeteropties en de uiteindelijke keuze van voorgenomen maatregelen.

Brancheorganisatie

Gezien verschillen in de complexiteit van bedrijfsprocessen en in de omvang van bedrijven en branches is geen voor alle sectoren geldende uniforme aanpak te definiëren voor het gehele traject van de opstelling van het EEP. De branchespecifieke aanpak wordt door de brancheorganisatie in overleg met RVO.nl ingevuld.

De brancheorganisatie doet het bedrijf handreikingen voor identificatie en selectie van maatregelen voortvloeiend uit sectorspecifieke aspecten en wel – voor zover aanwezig en openbaar – de maatregellijst van de sector en de sectorspecifieke ketenkaart, voorstudie en routekaart. Daartoe zal RVO.nl in samenwerking met de brancheorganisatie de bestaande sectorspecifieke maatregellijsten actualiseren. Als deze specifieke analyses niet voorhanden zijn, zorgt het bedrijf zelf voor een globale analyse van zijn eigen keten.

De branches organiseren, in samenwerking met de RVO.nl, voorlichting over het EEP-format, de sectorspecifieke maatregellijsten en ketenkaarten.

Bevoegde gezag

Aan de relatie met het bevoegde gezag besteedt het bedrijf bijzondere aandacht, tenzij het bedrijf aan de CO₂-emissiehandel deelneemt (ETS-inrichting). Onder F wordt ingegaan op het verschil in bedrijven al naar gelang zij wel of niet deelnemen aan CO₂-emissiehandel. Onder G wordt een stappenplan voor invulling van de relatie met het bevoegde gezag gepresenteerd voor niet ETS-inrichtingen.

Het MJA3-convenant is een vrijwillig convenant, maar door het opstellen en uitvoeren van een EEP kan een bedrijf invulling geven aan de eisen van de energieparagraaf Wet milieubeheer/Wet omgevingsrecht. Hiervoor is het van belang dat het bevoegde gezag Wm het EEP goedkeurt. RVO.nl geeft aan het bevoegde gezag van niet ETS-inrichtingen een EEP-advies af. Een EEP kan pas als alternatieve invulling van de Wm gelden, als het bevoegde gezag het betreffende EEP heeft goedgekeurd. Dit door het EEP in het elektronisch Milieujaarsverslag (e-MJV) te accepteren.

RVO.nl stuurt tijdens het traject van totstandkoming op een kwalitatief hoogwaardig EEP. Met het oog daarop stelt RVO.nl het bedrijf een aantal hulpmiddelen ter beschikking om het EEP effectief en efficiënt te kunnen opstellen.

RVO.nl toetst de ingediende EEP's. Voor niet-ETS-inrichtingen stuurt RVO.nl een advies, via het e-MJV, over de kwaliteit van het EEP naar het bevoegde gezag. ETS-inrichtingen ontvangen, via het e-MJV, rechtstreeks een goed- of afkeuring van het EEP, door acceptatie in het e-MJV, van RVO.nl.

E. Concernbenadering

Doorgaans kent een bedrijf één inrichting. Diverse bedrijven kennen meer inrichtingen. Deze concerns maken bij toetreding tot het convenant de keuze of zij al dan niet van de concernaanpak gebruik willen maken. De concernbenadering heeft consequenties voor het EEP. Doorgaans geldt de keuze voor een concernaanpak voor de verdere looptijd van het convenant, tenzij er belangrijke redenen zijn om op de eerdere keuze terug te komen.

Uitgangspunt voor het EEP is dat per inrichting een EEP wordt opgesteld. Een bedrijf met meer dan één inrichting kan ervoor kiezen om evenzovele EEP's op te stellen als het bedrijf inrichtingen kent. Of één EEP te maken dat wel per inrichting inzicht biedt in de beschrijving van de eindproducten en de gebruikte procedés/technologieën om deze eindproducten te vervaardigen, de wijze van systematische energiezorg, de beschrijving en analyse van het energieverbruik in bedrijf en keten, de identificatie en selectie van besparingsmogelijkheden en de selectie van geplande maatregelen. In het laatste geval worden de hoofdstukken 1.2 en 2 van het EEP format éénmaal voor alle

inrichtingen tezamen en de hoofdstukken 1.1 plus 3 t/m 6 per inrichting geschreven. Voor de onderdelen per inrichting moet het e-MJV per inrichting ingevuld worden.

Het belangrijkste voordeel van een concern-EEP is dat de voorgenomen besparing voor alle inrichtingen gezamenlijk en niet per inrichting geldt. Ook als de concernbenadering wordt toegepast, gelden een aantal wettelijke eisen voor elke inrichting afzonderlijk. Dat zijn de zorgplicht en het treffen van alle rendabele maatregelen.

In het concern-EEP moet, naast bovengenoemde onderdelen, binnen de planperiode van het EEP zichtbaar zijn wanneer welke maatregelen in welke inrichting worden gepland. Het verdient aanbeveling om in het concern-EEP een onderbouwing te geven van de gemaakte keuzes voor maatregelen bij de verschillende inrichtingen en de eventueel gehanteerde fasering.

De convenantteksten van MJA3 en MEE kennen geen artikel over de handelwijze van het bevoegde gezag bij een inrichting die onder de concernbenadering valt. De uitgangspunten van de concern-aanpak zijn vastgelegd in 'Handreiking Concernbenadering en Wm Bevoegd Gezag'.

Samengevat zijn er drie manieren waarop het bevoegde gezag kan omgaan met een concern-EEP:

- Heeft het concern een beperkt aantal inrichtingen en daarmee met slechts enkele (tot maximaal 10) provincies en gemeenten als bevoegde gezag voor deze inrichtingen van doen, dan kan één bevoegde gezag als coördinerend bevoegde bezag optreden. De betreffende provincies en gemeenten, kunnen één van hen aanwijzen als Coördinerend Bevoegd Gezag zijnde centraal aanspreekpunt in de algemene goedkeuring van het concern-EEP. In specifieke gevallen op inrichtingniveau treedt echter het bevoegde gezag van de betreffende inrichting op.
- Bij veel afzonderlijke inrichtingen en dito aantal betrokken provincies en gemeenten (meer dan 10) vervult RVO.nl een organiserende rol bij afwezigheid van een coördinerend bevoegde gezag. In overleg tussen het concern en RVO.nl worden enkele provincies en gemeenten aangezocht om als Sleutelfiguren Bevoegd Gezag te fungeren. Deze provincies en gemeenten worden door het concern in overleg met RVO.nl geselecteerd op grond van hun kennis van en ervaring met het bedrijf en de sector. Zij geven via RVO.nl advies aan de andere bevoegde gezagen. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat zij als aanspreekpunt of als coördinator bevoegde gezag optreden.
- Indien provincies en/of gemeenten niet willen optreden als Coördinerend Bevoegd Gezag of als Sleutelfiguur Bevoegd Gezag, beoordeelt ieder bevoegde gezag slechts dat deel van het concern-EEP waar het bevoegde gezag is. Afwegingen op concernniveau worden door een individueel bevoegde gezag niet gemaakt. Bij vragen en/of knelpunten moet het concern in overleg treden met ieder bevoegde gezag afzonderlijk.

F. Onderscheid bedrijven in ETS / niet-ETS

Het onderscheid tussen ETS en niet-ETS speelt geen rol in het format. Zowel voor ETS- als voor niet-ETS-inrichtingen stellen bedrijven het EEP volgens het format op en dienen zij het plan in bij RVO.nl via het e-MJV. Het onderscheid is wel van belang in de relatie met het bevoegde gezag. Voor MJA3-bedrijven maakt de convenanttekst onderscheid in de EEP-procedure in relatie tot het bevoegde gezag, al naar gelang wel of niet sprake is van een ETS-inrichting. Voor MEE-bedrijven is dit onderscheid in de convenanttekst niet gemaakt. Omdat beide convenanten (MJA3 en MEE) ETS- én niet-ETS-inrichtingen kennen, wordt in deze handreiking in een procedure voorzien. Deze procedure geldt voor beide convenanten.

Voor niet-ETS-inrichtingen is het ingediende EEP via het e-MJV inzichtelijk voor RVO.nl en het bevoegde gezag Wm. RVO.nl toetst het EEP en geeft hierover advies aan het bevoegde gezag Wet Milieubeheer. Het bevoegde gezag oordeelt of het EEP voldoende invulling geeft aan de Wet Milieubeheer. Pas bij goedkeuring van het EEP, door acceptatie in het e-MJV door het bevoegde gezag, geldt het EEP als alternatieve invulling van de Wet Milieubeheer en de EED. Als het bevoegde gezag niet binnen 8 weken een reactie (of een bericht voor uitstel) heeft gestuurd, kan een bedrijf ervan uitgaan dat het EEP is goedgekeurd.

Verder heeft deze procedure ook consequenties voor de keuze voor de concernbenadering, zoals onder E beschreven. Voor inrichtingen die onderdeel uitmaken van een concern en waar het bedrijf

voor de concernbenadering gekozen heeft, geldt een bijzondere situatie. Belangrijkste reden om te kiezen voor de concernbenadering is de integrale afweging. Bij geïntegreerde sites gaat het om geïntegreerde energiestromen, die doorgaans over één milieuvergunning beschikken. Deze invulling komt tegemoet aan de afspraken over openbaarheid en geheimhouding: het bevoegde gezag wil alleen over de locatie waar het bevoegde gezag is over de noodzakelijke informatie beschikken en niet ook over gegevens van locaties waar andere bevoegde gezagen optreden of – bij ETS-inrichtingen – geen bevoegde gezag betrokken is.

Concern-bedrijven met zowel ETS- als niet ETS-inrichtingen, handelen voor de niet ETS-inrichtingen als hier beschreven: zij dienen het (deel-) EEP voor de niet ETS-inrichting in bij het bevoegde gezag en RVO.nl geeft voor de niet ETS-inrichtingen een advies aan het bevoegde gezag. Een EEP kan pas als alternatieve invulling dienen voor de energie-eisen uit de Wet Milieubeheer als het bevoegde gezag het EEP heeft goedgekeurd.

RVO.nl is verantwoordelijk voor de monitoring van de voortgang van een EEP. Als het bevoegde gezag het EEP heeft goedgekeurd dan zal het bevoegde gezag de monitoring van de uitvoering van het EEP door de RVO.nl laten uitvoeren. Het bevoegde gezag ziet, bij goedkeuring van een EEP dus af van een toezicht- dan wel een handhavingstraject. Voor vergunningplichtige bedrijven kan het bevoegde gezag de afspraken uit het EEP vastleggen in de vergunning, dit is geen verplichting.

G. Relatie met bevoegde gezag

Voor niet-ETS bedrijven heeft het bevoegde gezag Wet Milieubeheer de taak om te toetsen of het EEP kan functioneren als alternatieve invulling van de eisen op het gebied van energie uit de Wet Milieubeheer. Voor deze bedrijven is daarom van belang om in de totstandkoming (of tijdens de uitvoering) van het EEP het bevoegde gezag te informeren en te betrekken in de te maken keuzes.

Daarnaast kent het EEP traject, voor niet-ETS inrichtingen, de volgende ijkmomenten:

- het adviseren over het EEP door RVO.nl aan het bevoegde gezag
- het oordelen over het EEP door het bevoegde gezag

Startgesprekken

Ook is het mogelijk voor, zowel het bedrijf als het bevoegde gezag, het initiatief te nemen tot een startgesprek. Het bedrijf laat RVO.nl weten of en zo ja, wanneer en op welke wijze het met het bevoegde gezag van gedachten wisselt over het EEP (bij niet ETS-bedrijven). Als het bedrijf dat wenst, ondersteunt RVO.nl O het bedrijf bij deze gedachtewisseling. Het startgesprek dient ruim voor de indieningsdatum van het EEP plaats te vinden.

Het bedrijf doet er goed aan het bevoegde gezag vroegtijdig in te schakelen bij het tot stand komen van het EEP, indien het bevoegde gezag voor de periode 2013-2016:

- het EEP heeft afgekeurd;
- onder protest een positief EEP-oordeel heeft afgegeven;
- het EEP positief heeft beoordeeld, maar daarin aanvullende maatregelen aan het bedrijf heeft opgelegd;
- een positief EEP-oordeel heeft verstrekt, maar daarin heeft vermeld dat het extra aandacht zou besteden aan de monitoring.

Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van het bedrijf om bij uitruil van procesefficiëntie maatregelen tegen ketenefficiëntie of duurzame energiemaatregelen, in contact te treden met het bevoegde gezag Wet Milieubeheer. Hoewel een bedrijf met een dergelijke uitruil weliswaar kan voldoen aan de convenantafspraken, kan het bevoegde gezag aanvullende eisen stellen, dan wel het EEP afkeuren, omdat een EEP dan niet meer voldoet aan de eisen uit de Wet Milieubeheer/Activiteitenbesluit.

H. Openbaarheid en Geheimhouding

Het EEP is de weerslag van het inzicht in het energieverbruik en de besparingsmogelijkheden in de inrichting. Daarmee is in eerste instantie het bedrijf gediend. Voor RVO.nl is dit inzicht relevant

voor het toetsen en het uitbrengen van een EEP-advies. Bij niet ETS-inrichtingen is dit inzicht ook voor het EEP-oordeel door het bevoegde gezag van belang.

De energiebalans in matrixvorm geeft de gewenste mate van detail van energie-, proces- en productstromen aan en de maatregellijsten geven het detailniveau van de besparingsmogelijkheden en de geselecteerde maatregelen weer. Dat is in overeenstemming met de afspraken in het kader van openbaarheid en geheimhouding. De te verstrekken gegevens dienen concreet genoeg te zijn zodat RVO.nl de kwaliteit van het EEP kan toetsen. Eventueel kan een nadere toelichting gegeven worden tijdens een bedrijfsbezoek.

Op basis van de wet- en regelgeving en van de convenantbepalingen hebben de convenantpartijen een werkafsprake gemaakt. In deze werkafsprake is een dataset overeengekomen die bedrijven bij het EEP in ieder geval verstrekken. Dit zijn de besparende maatregelen 2017-2020 en het energieverbruik in het basisjaar.

RVO behandelt de gegevens vertrouwelijk, ook als het bedrijf niet expliciet daarom vraagt. Bij een eventueel Wob-verzoek neemt RVO.nl met het bedrijf contact op om het bedrijf in de gelegenheid te stellen het verzoek om vertrouwelijke behandeling nader te onderbouwen. Op deze gang van zaken is de wettelijke Wob-procedure van kracht.

I. Kwalificatie van maatregelen en voorgenomen besparing

Inspanningen van bedrijven: maatregelen en onderzoek

De EEP-activiteiten van bedrijven zijn grofweg te verdelen in inspanningen die in de planperiode een energie-effect hebben en inspanningen die in de planperiode inzicht in concrete toekomstige besparingsmogelijkheden opleveren. Tot eerstgenoemde activiteiten behoren maatregelen waarvan zowel het energie-effect alsook de rentabiliteit bekend zijn: de maatregel kan rendabel of niet rendabel zijn. Bij laatstgenoemde activiteiten betreft het inspanningen in de vorm van studies en haalbaarheidsonderzoeken: van deze activiteiten is (nog) niet bekend of en zo ja, welke maatregelen eruit voortvloeien, laat staan dat al bekend is of de maatregel rendabel is. Beide typen activiteiten geven de inspanningen van bedrijven binnen het convenant weer en beide typen activiteiten vormen de basis voor toekomstig te plannen maatregelen.

Rendabele maatregelen

Niet-ETS-inrichtingen hebben te maken met de eisen uit de Wm. Deze eisen betreffen de verplichting tot het nemen van rendabele energiebesparende maatregelen zijnde maatregelen met een positieve netto contante waarde bij een interne rentevoet van 15%; als alternatief kan een terugverdientijd tot en met 5 jaar worden gehanteerd. Het bevoegde gezag beoordeelt het EEP op deze wettelijke basis.

zekere en voorwaardelijke maatregelen

Bedrijven nemen in ieder geval alle rendabele maatregelen in het EEP op. Rendabele maatregelen kunnen in het EEP als zeker of voorwaardelijk worden gekwalificeerd. Ter toelichting hierop geldt dat rendabele maatregelen in principe zeker zijn, tenzij sprake is van een technische, economische en/of organisatorische belemmering om deze maatregel uit te voeren. In dat geval wordt de maatregel als voorwaardelijk gekwalificeerd, onder vermelding van de concrete belemmering die de uitvoering nog in de weg staat. Gedurende de planperiode spannen bedrijven zich in om van voorwaardelijke maatregelen zekere maatregelen te maken. Welke inspanning bedrijven gaat plegen wordt eveneens in het EEP vermeld.

onzekere maatregelen

Soms is sprake van maatregelen waarvan bedrijven nu al zeker weten dat zij die gaan treffen, maar pas ná de eerstvolgende planperiode. Omdat deze activiteiten buiten de planperiode tot energie-effect leiden, gelden zij in de terminologie van het EEP als onzekere maatregelen. Bedrijven doen er goed aan om in voorkomend geval bij de inventarisatie en selectie van maatregelen aan te geven of en zo ja, welke maatregelen zij voornemens zijn na de planperiode te treffen. Deze maatregelen kunnen ook van besparingsomvang worden voorzien, maar omdat de maatregel als onzeker wordt gekwalificeerd, telt deze besparing niet mee bij de EEP-ambitie.

Analoog aan de bepaling bij voorwaardelijke maatregelen spannen bedrijven zich in om van onzekere maatregelen op termijn voorwaardelijke of zekere maatregelen te maken. Het is mede daarom van belang dat het bedrijf, naast het kwalificeren van een maatregel als onzeker, ook de argumenten bij deze kwalificatie vermeldt. Op die manier kan het bedrijf bij de uitvoering van het EEP activiteiten ontplooiën gericht op het wegnemen van deze onzekerheid voor een volgend EEP.

Voorgenomen besparing

Het totaal van de zekere én voorwaardelijke maatregelen wordt de 'voorgenomen besparing' genoemd. Vanwege het onderscheid in zekere en voorwaardelijke maatregelen, is een minimale en een maximale voorgenomen besparing geformuleerd⁴. De maximale voorgenomen besparing voor de planperiode is de optelsom van de verwachte primaire energiebesparing van de zekere én voorwaardelijke maatregelen, gedeeld door het primaire energieverbruik van de inrichting in het basisjaar. Indien de voorwaardelijke maatregelen buiten beschouwing worden gelaten, spreken we van de minimale voorgenomen besparing. In de monitoring wordt de realisatie van maatregelen gedurende de planperiode gespiegeld aan de maximale voorgenomen besparing.

Monitoring van de voorgenomen besparing en voortgangsverklaring

Elk jaar leveren bedrijven hun monitoringgegevens aan bij RVO.nl. Uit deze gegevens blijkt op welke wijze zij hun voorgenomen besparing realiseren. In deze monitoringsronde wordt, met argumenten onderbouwd, hoe het staat met de realisatie van de voorgenomen besparing. Aan de hand van deze monitoringsgegevens geeft RVO.nl al dan niet een voortgangsverklaring af.

Daarnaast stelt RVO.nl op basis van deze gegevens per bedrijf een bedrijfsrapportage op. Deze biedt inzicht in de uitvoering van energie-efficiëntieplannen (EEP's) en de gerealiseerde energie-efficiëntieverbetering.

Categorisering van maatregelen

Maatregelen zijn onderverdeeld in drie categorieën: procesefficiëntie, ketenefficiëntie en duurzame energie. In de Handreiking EEP wordt een nadere onderverdeling naar subcategorieën gegeven.

J. Toetscriteria

RVO.nl voert een gedeelte van de taken uit die in het convenant zijn toebedeeld aan de Ministers die de afspraken hebben ondertekend. Het betreft onder andere het toetsen van het energie-efficiëntieplan (EEP) van alle deelnemende ondernemingen.

Belangrijke toetscriteria die RVO.nl hanteert voor MJA3 voor de planperiode 2017 – 2020 zijn:

- Is het EEP tijdig ingediend?
- Bevat het EEP alle vereiste gegevens zoals vastgelegd in het EEP-format 2017 – 2020?
- Is de beschrijving van proces, producten, de keten en bedrijfsstrategie van voldoende diepgang en kwaliteit?
- Is in het EEP een energiebalans van voldoende kwaliteit aanwezig?
- Blijkt uit het EEP dat er het minimum niveau van structurele energiezorg geïmplementeerd is (voor toetreders langer dan drie jaar) of dat alsnog binnen één jaar gerealiseerd wordt?
- Blijkt uit het EEP dat de geplande maatregelen het resultaat zijn van een zorgvuldig identificatie- en selectieproces, waarbij de energetische situatie van het bedrijf, de bedrijfsstrategie en de omgevingscontext het afwegingskader vormen?
- Bevat het EEP een overzicht van alle relevante energiebesparingsmogelijkheden?
- Bevat het EEP een overzicht van voor het bedrijf rendabele besparingsmogelijkheden? En is er aannemelijk gemaakt waarom specifieke energiebesparingsmogelijkheden voor het bedrijf niet rendabel zijn?
- Is de uitruil van rendabele procesefficiëntiemaatregelen naar ketenefficiëntie of duurzame-energie-maatregelen uitgevoerd volgens de spelregels?
- Is de argumentatie om voor het bedrijf rendabele maatregelen als voorwaardelijk of onzeker op te nemen valide?

⁴ Als (verwachte) bijdrage aan de landelijke energie-efficiëntie telt alleen het verwacht effect van procesmaatregelen en ketenmaatregelen in de productieketen met een effect in Nederland mee.

- Bedraagt de verwachte jaarlijkse energie-efficiëntieverbetering door geplande zekere en voorwaardelijke rendabele maatregelen gemiddeld 2% voor de periode 2017 – 2020? Zo nee, is dit deugdelijk gemotiveerd?
- Zijn de gepresenteerde cijfers (energieverbruik en –verdeling, energiebesparing en terugverdientijd van maatregelen) aannemelijk?

Indien na indiening van het EEP blijkt dat bepaalde elementen niet (goed) zijn opgenomen in het EEP, treedt RVO.nl één maal in overleg met het bedrijf om alle aanvullingen te leveren. Dit kunnen kleine zaken zijn maar ook grote tekortkomingen, waarbij conform de opzeggingsprocedure een redelijke termijn geldt. Daarna wordt het EEP getoetst aan de hand van de aanwezige informatie en wordt het advies opgesteld.

Voor bedrijven die niet tevens ETS-inrichting zijn, stuurt RVO.nl een advies over de kwaliteit van het EEP naar het bevoegde gezag. Bedrijven die tevens ETS-inrichting zijn, ontvangen een bericht met bevindingen van RVO.nl.